Cena 4 złote

Dziś 6 stron

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

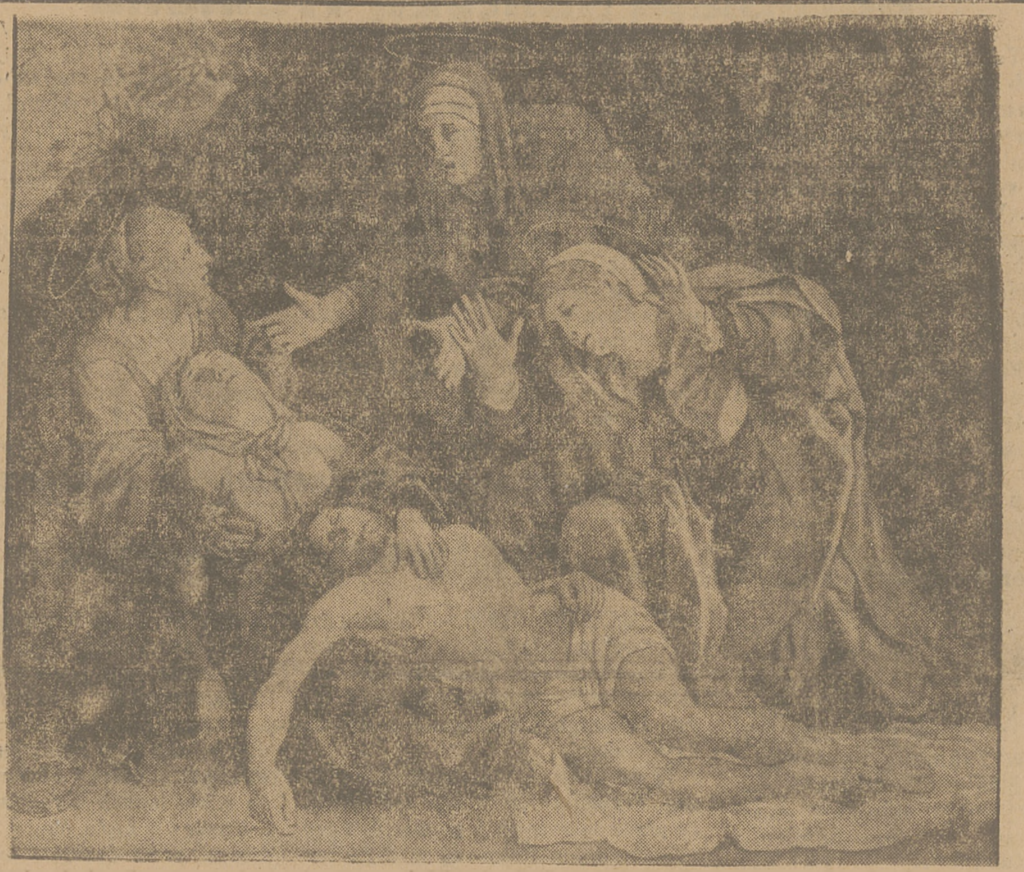
Nr 81 — Częstochowa, sobota 5 kwietnia 1947 roku. — Rok III

Wielka Czwórka debatuje

nad zagadnieniami ustrojowymi Niemiec

MOSKWA (PAP) — **Środowe posiedzenie Rady Ministrów rozpoczęło się o godzinie 2-giej po południu i trwało ponad 4 godziny. Przewodniczył min. Bevin. — Omawiana była kwestia tymczasowego ustroju politycznego Niemiec. Pierwszy zabrał głos min. Mołotow, który zaproponował, by uznać zasadę, że polityczny ustrój Niemiec ma nosić charakter demokratyczny i władze niemieckie mają być ustanowione na podstawie demokratycznych wyborów. Min. Bevin oświadczył, że, zdaniem jego, wszelka dyskusja w sprawie ustroju politycznego Niemiec musi przyjąć za punkt wyjścia zrealizowanie jedności ekonomicznej Niemiec. Ministrowie zgodzili się z tą tezą. Minister Bidault** oświadczył, że delegacja francuska przygotowała dokument dotyczący ustroju politycznego Niemiec, przy czym referował główne jego myśli. — Bidault przypomniał francuski punkt widzenia, że przed rozpoczęciem dyskusji nad tymczasowym ustrojem Niemiec należy powziąć decyzję w wielu konkretnych sprawach, jak granica Niemiec itp. Mówca wskazał również na konieczność uprzedniego ustalenia podstawowych zasad, na których ma się oprzeć przyszła konstytucja Niemiec. Mimo tych zastrzeżeń Bidault podkreślił, że delegacja francuska gotowa jest przyjąć wniosek brytyjski jako punkt wyjścia przy ustalaniu etapów kształtowania ustroju politycznego Niemiec. — **W szczególności podkreślił, że należy utworzyć ciało doradcze, w skład którego weszliby przedstawiciele poszczególnych krajów niemieckich. Zadaniem tego niemieckiego ciała doradczego byłoby przygotowanie tymczasowej konstytucji. Konstytucja ta po zatwierdzeniu przez Radę Kontroli miałaby wejść w życie.** Jeżeli tymczasowa konstytucja zda egzamin życia, należałoby ją z kolei, po ewentualnym wprowadzeniu zmian, przedstawić narodowi niemieckiemu do ratyfikacji. Po ratyfikacji konstytucja niemiecka powinna otrzymać charakter konstytucji stałej. W końcu z zadowoleniem podkreślił, że zdaniem delegacji francuskiej można znaleźć wspólną platformę, na której uzgodnionoby poglądy 4-ch mocarstw w sprawie przyszłego ustroju Niemiec.

Następnie zabrał głos minister Marshall, który oświadczył, że zdaniem delegacji Stanów Zjednoczonych Sojusznicza Rada Kontroli winna opracować plan utworzenia rządu niemieckiego,

składającego się z przedstawicieli poszczególnych krajów. — Zadaniem tego rządu ma być:

1. Kierowanie centralnymi urzędami administracyjnymi i koordynowanie ich działalności.

2. Opracowanie stałej konstytucji.

3. Ustalenie funkcji organów władzy poszczególnych krajów i ich roli w całokształcie życia państwowego.

Min. Mołotow stwierdził, że delegacja radziecka nie sprzeciwia się wnioskowi brytyjskiemu, by decyzja w sprawie ustroju politycznego Niemiec była powiązana ze sprawą realizacji jedności ekonomicznej Niemiec. Mołotow wypowiada się za tym, by w sprawie etapów utworzenia władz niemieckich przyjąć za podstawę schemat zaproponowany przez delegację brytyjską. Mołotow twierdzi, że delegacja Stanów Zjednoczonych nie przedstawiła konkretnego projektu w tej sprawie. Uważa on, że w uzgodnieniu ustroju politycznego Niemiec można osiągnąć porozumienie. — Oczywiście są jeszcze różnice zdań, przede wszystkim w podstawowym zagadnieniu roli rządu centralnego i roli rządów poszczególnych krajów. Realizacja projektów amerykańskich doprowadziłaby niewątpliwie do federacji Niemiec. Mołotow formułuje jeszcze raz dwa wnioski radzieckie. **1) Ustrój polityczny Niemiec powinien mieć charakter demokratyczny. 2) Organa władzy utworzone mają być na podstawie demokratycznych wyborów, analogicznie do tego, jak przewiduje to konstytucja weimarska, przy jednoczesnym ograniczeniu praw i obowiązków głowy państwa konstytucyjnego, nie posiadającego niezależnej władzy wykonawczej. Mołotow proponuje, by pierwszym krokiem na drodze do utworzenia niemieckiego rządu tymczasowego było utworzenie centralnych niemieckich urzędów administracyjnych do spraw finansów, przemysłu, transportu, łączności, handlu wewnętrznego itp., zgodnie z uchwałami poczdamskimi.** Mołotow przypomina, że konstytucja weimarska przyjęta została w sposób demokratyczny. Przyjmując ją za podstawę do opracowania nowej konstytucji — powiedział Mołotow — ułatwimy sobie pracę i żaden Niemiec nie będzie mógł mówić, że usiłujemy im narzucić wzory zagraniczne. Niemcy zrozumieją w ten sposób, że nie zmierzamy do likwidacji Niemiec jako państwa, lecz stoimy na gruncie jednolitego państwa niemieckiego. Konstytucja weimarska posiadała niewątpliwie szereg braków, z których najważniejszym były zbyt szerokie uprawnienia prezydenta. Te antydemokratyczne strony konstytucji weimarskiej trzeba odrzucić.

Następnie zabrał głos **Bevin,** który podsumował w krótkim przemówieniu wyniki dotychczasowej dyskusji między ministrami i ujął je w następujące punkty: **1) wszyscy ministrowie zgodzili się na konieczność utworzenia 5-ciu centralnych urzędów administracyjnych, z tym, że Mołotow zaproponował dodanie 2-ch jeszcze urzędów — do spraw rolnictwa i wyżywienia.** Bevin proponuje, by sprawy działalności tych urzędów, podniesione przez delegację francuską, omówił komitet centralny. 2) **wszyscy ministrowie zgodzili się na utworzenie organu doradczego, składającego się z Niemców.**

—o—

JÓZEF WITTLIN

Stabat Mater

STAŁA MATKA BOLESCIWA NA RYNKU
PRZY SWYM MARTWYM, POWIESZONYM SYNKU

STAŁA W SWIATA PRZERAŻLIWEJ PUSTCE
POLSKA MATKA W SŁUŻĄCOWSKIEJ CHUSTCE.

NIE PŁAKAŁA I NIC NIE MÓWIŁA
ZIMNE OCZY W ZIMNE ZWŁOKI WBIŁA

WISIAŁ BOSY, Z WSZYSTKIEGO WYZUTY,
NIEMCY PRZEDTEM ZABRALI MU BUTY

BĘDĄ W BUTACH JEJ SYNA CHODZILI
PO TEJ ZIEMI, KTORĄ POHAŃBILI.

PO TEJ ZIEMI, KTORA UMĘCZONA
STOI — PATRZY — I MILCZY — JAK ONA.

* * *

STABAT MATER, MATER DOLOROSA,
GDY JEJ SYNÓW ODCINALI Z POWROZA

KŁADŁA W GROBY, GŁUCHE JAK JEJ NOCE, —
MARTWE SWEGO ZYWOTA OWOCE.

STABAT MATER, MATER NOSTRA, POLONIA,
Z CIERNI MIAŁA KORONĘ NA SKRONIACH.

(„Nowa Polska", Londyn)

Ujawniło się już
20 tysięcy ludzi

WARSZAWA (PAP) — **Na podstawie ustawy o amnestii, uchwalonej przez Sejm Ustawodawczy w dniu 5 lutego 1947 r., do tej pory uzyskało wolność prócz zwolnionych z więzień i aresztów 20.000 ludzi oraz dotąd ujawniło się i uregulowało swój stosunek do Państwa przeszło 20.000 osób, dotąd przebywających w podziemiu. Wszyscy ci, którzy zerwali z przestępczą działalnością przeciwko Państwu demokratycznemu i ujawnili się przed Władzami Bezpieczeństwa Publicznego, są już wolnymi obywatelami Państwa Polskiego i przestali być ścigani przez Władze Bezpieczeństwa. Korzystają oni z pomocy Władz Państwowych, które ułatwiają im powrót do nowego życia i pracy nad pomnożeniem dobrobytu Państwa i własnego. W związku z tym, że możliwość korzystania z dobrodziejstwa ustawy amnestyjnej dla tych, którzy znajdują się w podziemiu, kończy się z dniem 25 kwietnia 1947 r., Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego podaje do wiadomości:**

1. Termin ujawnienia się na podstawie amnestii poza 25 kwietnia b. r. przedłużony nie będzie.

2. Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego uprzedza, że wszyscy ci, którzy do dnia 25 kwietnia 1947 r. uchylą się od korzystania z ustawy amnestyjnej, nie ujawnią się i nie uregulują swego stosunku do Państwa, po dniu 25 kwietnia 1947 r. będą ścigani przy pomocy wszystkich środków, dostępnych Władzom Bezpieczeństwa Publicznego i karani z całą surowością prawa.

3. Ministerstwo Bezpieczeństwa uprzedza wszystkich ujawniających się, że cała broń musi być zdana Władzom Bezpieczeństwa Publicznego, zarówno osobista, jak i znajdująca się w skrytkach i magazynach, gdyż ukrywanie broni ścigane będzie prawem. Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego wzywa wszystkich znajdujących się w podziemiu i będących w niezgodzie z prawem, by nie dawali posłuchu różnym pogłoskom, rozsiewanym przez wrogie Państwu elementy, zmierzające do powstrzymania ujawniania się. Tylko zerwanie z podziemiem i zbrodniczą antypaństwową działalnością przez ujawnienie się najpóźniej do dnia 25 kwietnia b. r. ochrania przed surowymi skutkami prawa i zapewnia spokojne i twórcze życie.

Podpisano: Minister Bezpieczeństwa Publicznego Stanisław Radkiewicz.

Dla powodzian!

Związek Zawodowy Prac. Państwowych R. P. (Zarząd Koła Pow. w Częstochowie) wpłaca kwotę z0.000 zł i wzywa od wpłat na cel pomocy powodzianom pokrewne związki prac. państwowych.

Na ogólnym wiecu odbytym w dniu 30 marca w Hucie „Częstochowa" robotniczy fabryki postanowili opodatkować się na rzecz powodzian w kwocie zł 300.000. Prócz tego Związek Metalowców oddział Raków ofiarował na ten sam cel zł 50 tys. i wzywa inne oddziały do składania ofiar.

Pracownicy Państwowej Centrali Handlowej O/R Częstochowa ,na wezwanie pomocy dla powodzian, zdeklarowali się przesłać Komitetowi Ofiar Powodzi zebraną kwotę równowartości 8-godzinnego dnia pracy, co stanowi zł 27.000.

Zarząd Miejski Stronnictwa Demokratycznego Pracowników Zarządu Miejskiego wpłaca złotych 5.000.—

Powszechna Spółdzielnia „Jedność" wpłaca zł 35.000.—

Pracownicy Powszechnej Spółdzielni „Jedność" wpłacają złotych 16.000.—

Nieprzewidziane trudności

Klęska powodzi raz jeszcze uwidoczniła, do czego jest zdolny nasz naród. Ze wszystkich stron płyną ofiary na rzecz powodzian. Nie ma takiej organizacji społecznej, takiego związku zawodowego, nie ma takiej instytucji, zakładu pracy i nie ma takiego człowieka pracy, który by ociągał się z pomocą dla rolników, dotkniętych żywiołową katastrofą. Społeczeństwo nasze ,a przede wszystkim warstwy pracujące, zdolne są do ofiarności w najwyższej skali. Ofiarność ta dowodzi nadto, że społeczeństwo nasze rozumie, iż jest zbiorowo współodpowiedzialne za położenie gospodarcze kraju i za przyszłość państwa. Ofiarność jest niewątpliwie przejawem poczucia wzajemnej solidarności w pracy na rzecz przyszłości. Solidarność ta jest wynikiem zrozumienia, że każdy z nas z osobna i wszyscy razem w miarę sił, możliwości i siły, odbudowujemy organizm gospodarczy państwa, wyniszczony i wycieńczony przez wojnę.

Trzyletni plan gospodarczy został przez społeczeństwo przyjęty z głębokim przekonaniem, że jego realizacja położy fundamenty pod przyszły dobrobyt kraju i pod naszą całkowitą suwerenność gospodarczą, bez której nie ma niezależności politycznej. — Społeczeństwo dało już wiele realnych dowodów, że chce dopomóc państwu w realizacji planu trzyletniego. Poza małą liczbą spekulantów, poza pewną grupą ludzi, przesiąkniętych egoizmem, cały naród — robotnicy, chłopi, inteligencja pracująca — dokładają sil, aby wydajnością swej pracy ułatwić państwu założenie mocnych fundamentów gospodarczych pod silną Polskę Ludową.

Ofiarność, jaką przejawiła społeczeństwo w walce ze skutkami powodzi, jest również dowodem zrozumienia przez nas wszystkich, że na skutek nieprzewidzianych wypadków powstały przed państwem nowe nieprzewidziane trudności gospodarcze. Niezwykle trudna zima, długotrwałe mrozy, niebywałe od lat zawieje śnieżne skomplikowały na przeciąg kilku miesięcy problemy transportowe. Dostawy z zagranicy uległy zahamowaniu.

Obrót towarami wewnątrz kraju doznał poważnych zakłóceń. Wszystko to spowodowało stratę wielu godzin pracy, wyczerpanie wielu zapasów materiałowych i pędnych, co spowodowało niewątpliwą lukę w gospodarce państwowej. Po ciężkiej zimie przyszła klęska powodzi, która zalała tysiące hektarów ziemi ornej, spowodowała straty w budynkach, inwentarzu, zasiewach, straty, sięgające kolosalnych sum. Straty te nie były, bo nie mogły być, przewidziane i ujęte w preliminarz budżetowy. Muszą jednak być szybko wyrównane, bo od tego zależy egzystencja tysięcy ludzi.

Oto przykład nowych trudności gospodarczych. Tereny zalane przez wody Wisły, objęte były planem odbudowy naszych wsi. Tak się bowiem złożyło, że Wisła wylała w okolicach, w których w czasie wojny ze szczególną srogością szalał okupant. — Wiele z wsi na tym terenie przez Niemców zostało całkowicie spalonych. Tereny te w planach rekonstrukcji naszego życia wiejskiego zostały objęte pierwszym rzutem odbudowy. W ciągu ubiegłej zimy nagromadzono znaczne ilości budulca, by z wiosną przystąpić do odbudowy spalonych osad. Tymczasem wezbrany nurt Wisły nie tylko zabrał nagromadzony i zakupiony za wiele milionów złotych budulec, lecz również zniósł wiele innych gospodarstw, a nawet całe wsie. Nie tylko więc trzeba będzie ponownie gromadzić materiał budowlany dla odbudowy tych wsi, których rekonstrukcję przewidywał plan, lecz również trzeba będzie ponieść znaczne koszty na odbudowę wsi, zniesionych przez powódź. Ten przykład dowodzi, jak katastrofy żywiołowe skomplikowały wiele zagadnień odbudowy i wiele spraw gospodarczych. — W budżecie państwowym na skutek tego musiały i muszą nastąpić pewne zmiany pozycji. Nastąpić będą musiały przelewy kapitałów na natychmiastowe usunięcie nowopowstałych komplikacji i trudności, kosztem spraw uprzednio zaplanowanych.

Nasze społeczeństwo zrozumiało sytuację, wytworzoną przez tegoroczne katastrofy żywiołowe. Zrozumiało, że przed młodym organizmem państwowym stanęły nowe problemy, wymagające natychmiastowych rozstrzygnięć. Społeczeństwo zrozumiało, że swoją natychmiastową pomocą i ofiarnością musi ułatwić państwu rozstrzygnięcie tych nowych trudności. Stąd niewątpliwie płynie w znacznym stopniu ten równie żywiołowy, jak katastrofa powodzi, odruch społeczeństwa, śpieszącego z żywnością, odzieżą, przedmiotami codziennego użytku i gotówką na rzecz powodzian. Ten odruch można odcyfrować w następujący sposób: „Chcemy jak najprędzej zrealizować nasz trzyletni plan gospodarczy, podstawowy warunek naszej lepszej przyszłości. Nic nas od realizacji tego planu powstrzymać nie może. Nieprzewidziane przeszkody musimy jak najszybciej sami usunąć z drogi, wiodącej w przyszłość!"

Tak myśli społeczeństwo, tak rozumie wytworzoną ostatnio sytuację i tak chce państwu w tej sytuacji dopomóc.

Socjaliści czechosłowaccy w Polsce

WARSZAWA (PAP). — Do Warszawy przybyła w dniu wczorajszym na zaproszenie Centralnego Komitetu Wykonawczego Polskiej Partii Socjalistycznej, delegacja parlamentarzystów czechosłowackich, członków klubu socjal demokratycznego, w osobach dr Wojty Arbana, zastępcy sekretarza generalnego i przewodniczącego komitetu ekonomicznego socjał demokratycznej partii Czechosłowacji, dr Williama Bernarda przewodniczącego komitetu zagranicznego partii i dr Franciszka Hendla, członka Komitetu ekonomicznego partii.

Celem wizyty jest omówienie wspólnego stanowiska obu partii w sprawie niemieckiej oraz przedyskutowanie zagadnienia wymiany gospodarczej i kulturalnej dla dalszego zbliżenia Czechosłowacji i Polski. Premier Cyrankiewicz przyjął dnia 2 b. m. delegację parlamentarzystów czechosłowackich.

Proklamowanie 1-dniowego strajku górników w Zagłębiu Ruhry

BERLIN (PAP). — Przedstawiciele górników ze wszystkich kopalń w Zagłębiu Ruhry uchwalili ogłoszenie w czwartek, dnia 3 kwietnia 1 dniowego strajku powszechnego na znak protestu przeciwko brakowi żywności. Strajk obejmie 1/4 miliona górników i oznacza stratę 200.000 ton węgla. Uchwała zaprzestania pracy została przyjęta olbrzymią większością głosów, mimo odmiennego zdania przewodniczącego federacji górników w Zagłębiu Ruhry dr Smidta.

Postępowi obywatele U. S. A.

potępiają politykę Trumana

MOSKWA (Tass) (obsł. wł.). — 20.000 osób zebrało się na wiecu urządzonym przez organizację „Postępowych Obywateli Ameryki" dla zademonstrowania, iż nie godzą się na politykę prezydenta Trumana. Wiec odbył się w Madison Square w Nowym Yorku. Przemawiali na nim b. minister skarbu Henry Wallace, Elliot Roosevelt, znany rzeźbiarz Davidson i inni czołowi postępowcy amerykańscy. Wielu mieszkańców Nowego Yorku, którzy nie mogli dotrzeć do Madison Square, słuchało przemówień przez megafony na ulicach. Na wiecu uchwalono rezolucję potępiającą trumanowską politykę interwencji w sprawy wewnętrzne Grecji i Turcji oraz domagającą się od Kongresu uchwalenia ustaw zaprojektowanych przez działaczy demokratycznych Peppera i Taylora, w przedmiocie oddania tej sprawy do decyzji ONZ. Potępiony został również jako „haniebny" rozkaz Trumana nakazujący badanie lojalności urzędników państwowych. B. minister skarbu Wallace w przemówieniu swoim oświadczył, że polityka Trumana w odniesieniu do Grecji i Turcji godzi w ONZ i że jest wodą na młyn kapitalistów amerykańskich, którzy pragnęliby rozszerzyć teren swojej ekspansji. Elliot Roosevelt oświadczył, że broń, jaką Truman zamierza dać Grecji, zostałaby przez rząd grecki użyta na wytępienie wszystkich grup opozycyjnych mogących temu rządowi zagrażać.

Senator Vandenberg zaproponował, aby Kongres wstrzymał się z uchwaleniem zaprojektowanej przez Trumana ustawy o pożyczce dla Grecji i Turcji i aby zastosował się do decyzji w tej sprawie powziętej przez ONZ bądź to w wyniku głosowania proceduralnego w Radzie Bezpieczeństwa, bądź też przez uchwalenie rezolucji przez Zgromadzenie Ogólne ONZ.

Warras b. kierownik amerykańskiej misji śledczej w Grecji oświadczył, iż wojna domowa w Grecji została wywołana przez rząd grecki i że amerykański departament stanu fałszywie poinformował opinię amerykańską w tym przedmiocie. Inne głosy protestujące przeciw pożyczce dla Grecji i Turcji zapytują dlaczego to prezydent Truman chce udzielić pożyczki Turcji, a odmawia jej Jugosławii? Czyżby polityka amerykańska miała na celu nagradzanie wrogów i szkodzenie sojusznikom?

Z procesu Rudolfa Hoessa

Motywy wyroku skazującego

WARSZAWA (PAP). — W dniu dzisiejszym przewodniczący Najwyższego Trybunału Narodowego sędzia Eimer odczytał wyrok, mocą którego osk. Rudolf Hoess skazany został na karę śmierci.

W obszernych motywach Najwyższy Trybunał Narodowy stwierdził, że przebieg rozprawy potwierdził czyny, zarzucane Hoessowi w akcie oskarżenia. Osk. brał udział w organizacji przestępczej p. n. niemieckiej narodowo socjalistycznej robotniczej partii (NSDAP), która obrała sobie za cel poddanie swemu władztwu innych narodów przez planowanie; organizowanie i dokonywanie zbrodni przeciw pokojowi, zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości. Osk. brał ponadto udział w organizacji przestępczej, mianowicie sztafetach ochronnych (SS). Jako jeden ze współtwórców niemieckiego hitlerowskiego systemu udręczeń i wyniszczenia narodów, kierował wprowadzeniem w życie tegoż systemu w podległym mu obozie oświęcimskim w stosunku do ludności cywilnej polskiej i żydowskiej, a także wielu innych narodowości.

Pozbawił życia około 300.000 ludzi ujętych w ewidencji, ponadto bez żadnej ewidencji około 4.000.000 ludzi, głównie Żydów z różnych krajów Europy. Pozbawił życia około 12.000 jeńców radzieckich osadzonych w obozie koncentracyjnym wbrew przepisom prawa międzynarodowego o traktowaniu jeńców. Znęcał się nad więźniami w obozie fizycznie i moralnie. Kierował masowym rabunkiem

W motywach wyroku przypomniano wszystkie sopsoby katowania; dręczenia i mordowania więźniów, eksperymenty pseudonaukowe, dokonywane na kobietach i mężczyznach; sterylizację i kastrację i profanację zwłok.

Trybunał stwierdza, że oskarżony nie zaprzeczył w zasadzie tym wszystkim okropnościom, jakie działy się w obozie; ograniczając się tylko do stwierdzenia, iż liczba ofiar nie przekroczyła 1 1 2 miliona oraz, że wszystko co zdarzyło się w obozie, należy przypisać rozkazom i inicjatywie jego władz przełożonych. Ważnymi nie są indywidualne czyny Hoessa, ważnymi są czyny tego zbrodniczego spisku, do którego Hoess przynależał. Zespół partii narodowo-socjalistycz. był zbrodniczy; kto więc do niego dobrowolnie wstąpił, ten jest winien udziału w spisku. Hoess nie tylko spełniał rozkazy Himmlera, lecz wnosił własną inicjatywę wykraczającą znacznie poza regulamin obozowy i rozkazy swoich władz. W nadmiarze swej gorliwości SS-owskiej był nie tylko świetnym wykonawcą, ale również uosobieniem tych wszystkich „cnót" jakich oczekiwał zbrodniczy reżim hitlerowski od swoich wiernych sług.

Likwidacja tego wielkiego przedsiębiorstwa śmierci i grabieży, któremu na imię Oświęcim nie byłaby zupełną, gdyby nie został również zlikwidowany jego założyciel, a przy tym przedstawiciel ideologii faszystowsko hitlerowskiej. Najwyższy Trybunał Narodowy, czyniąc odpowiedzialnym Hoessa za wszystko zło, jakie wyrządził ludzkości, wymierzył mu karę śmierci.

Węgierscy PSL-owcy

przed sądem

MOSKWA (PAP). — Agencja Tass donosi z Budapesztu, iż dnia 28 i 29 marca w procesie przeciwko uczestnikom spisku antyrządowego na Węgrzech składali zeznania podsądni. Oskarżony Balind Arany przyznał, iż spiskowcy zamierzali zdobyć władzę po ewakuacji wojsk radzieckich na Węgrzech, licząc na poparcie prawego odłamu partii drobnych rolników. Arany opisał dwa zebrania konspiracyjne, z których jedno odbyło się w mieszkaniu Kovacsa, drugie zaś w jego własnym. Przedmiotem dyskusji była sprawa utworzenia nowego rządu. Agent zagraniczny spiskowców Goszases wysunął nazwisko Kovacsa jako kandydata na członka rządu. Już od lipca 1945 r. istniał zamiar wciągnięcia Kovacsa do prac organizacji, lecz dopiero na wiosnę 1946 r. objaśnił on Kovacsowi, iż chodzi tutaj o tajną organizację o charakterze faszystowskim. Kovacs wyraził zgodę na przystąpienie do organizacji i ustalono datę, w której miały być wypełnione formalności i obrzędy towarzyszące przyjęciu nowych członków. — Ze względów technicznych jednak formalności nie zostały wypełnione, mimo to Kovacs traktowany był jako pełnoprawny członek organizacji.

Sąd rozpatrywał następnie sprawę utrzymywania przez spiskowców kontaktów z zagranicą, przy których Kovacs odgrywał wybitną rolę. Członek partii drobnych rolników Rafai zaznajomił w swoim mieszkaniu oskarżonego Arany'ego z dwoma wysłannikami dowódcy węgierskiej dywizji emigracyjnej Szugyi. Wyłoniła się wtedy koncepcja wyjazdu do Austrii. Rafai został odstawiony do granicy samochodem Kovacsa. Na zapytanie sędziego, dotyczące działalności Rafai zagranicą — oskarżony Arany wyjaśnił, iż Rafai po przybyciu do Austrii skontaktował się z wywiadem brytyjskim i z emigracyjnymi kołami węgierskimi. Nawiązał on również kontakt z monarchistami austriackimi i b. arcyksięciem Ottonem Habsburgiem. Kovacs wystawił Rafai zaświadczenie, stwierdzające, że jest on oficjalnym przedstawicielem partii drobnych rolników.

Przymusowa służba wojskowa

w Anglii

LONDYN. (BBC obsł. wł.) — W środę Izba Gmin uchwaliła ustawę o przymusowej powszechnej służbie wojskowej w czasie pokoju 386 głosami przeciw 85. Przeciw ustawie głosowało 70 labourzystów, przy tym wielu z nich zaznaczyło, że zajmuje stanowisko opozycyjne wobec projektu rządowego ze względu na swoje przekonania moralne. Oprócz nich głosowali przeciw ustawie liberałowie i 1 komunista, natomiast wszyscy konserwatyści, za wyjątkiem jednego oddali swoje głosy za projektem. Podczas dyskusji nad wnioskiem rządowym poseł liberalny Davis oświadczył, że projektowana ustawa wprowadzi głęboką zmianę w konstytucji, a mianowicie jej paragrafach dotyczących wolności jednostki. Inny poseł zapytał czy preliminarz budżetowy nowej ustawy bierze pod uwagę fakt, że Wielka Brytania nie musi być przygotowana do wojny, ani ze Stanami Zjednoczonymi, ani ze Związkiem Radzieckim. Odpowiadając na interpelacje poselskie minister obrony oświadczył, że realizacja ustawy będzie uzależniona od wyników rozmów prowadzonych przez przedstawicieli Wielkiej Czwórki, oraz od postępów ONZ.

Posiedzenie komisji rozbrojeniowej

Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK (PAP). — Na wtorkowym posiedzeniu komisji rozbrojeniowej Rady Bezpieczeństwa, przedstawiciel Francji Parodi zażądał, aby mocarstwa w celu wzbudzenia powszechnego zaufania dostarczyły sobie wzajemnie informacji dotycząc. stanu uzbrojenia; wycofały swe siły zbrojne z terytorium państw nieprzyjacielskich oraz, aby komisja sztabowa ONZ, komisja kontroli nad energią atomową i rada gospodarczo społeczna, przeprowadziły dyskusje na temat wzajemnej współpracy. Delegat Polski ambasador Lange wysunął projekt utworzenia 3 podkomisji: ogólnej, której zadaniem byłoby opracowanie wytycznych w dziedzinie rozbrojenia, technicznej oraz prawnej i redakcyjnej. Zadaniem komisji byłoby: 1) Określenie kategorii wojsk podpadających pod rezolucję w sprawie rozbrojenia uchwaloną przez Generalne Zgromadzenie ONZ. 2) Ustalenie rodzaju informacji których mają dostarczyć poszczególne rządy. 3) Opracowanie uchwały dotyczącej zakazu produkowania pewnych gatunków broni, o charakterze czysto agresywnym. 4) Ustalenie przepisów dotyczących kontroli międzynarodowej i inspekcji zbrojeń. 5) Opracowanie umowy w sprawie rozbrojenia. Komisja odroczyła swe obrady do poniedziałku dnia 7 kwietnia.

Zasady gospodarcze

memorandum brytyjskiego

Naczelnym zadaniem władz kontrolnych w dalszym ciągu winno być — według memorandum brytyjskiego wyeliminowanie niemieckiego potencjału wojennego, zadośćuczynienie przez Niemców żądaniom sojuszniczym z tytułu odszkodowań wojennych, osiągnięcie zrównoważonego bilansu płatniczego oraz zwrot władzom okupacyjnym wydatków, poniesionych w związku z administracją Niemiec, jak również zapewnienie Niemcom miejsca w gospodarce europejskiej.

Memorandum brytyjskie proponuje zniesienie z dniem 1 lipca 1947 r. ograniczeń w obrocie pomiędzy poszczególnymi strefami.

Roszczeniom państw okupacyjnych z tytułu poniesionych wydatków powinno być przyznane pierwszeństwo. Należności Niemiec z tytułu ich eksportu, choćby nawet poprzednio zaliczone na reparacje, powinny być w pierwszym rzędzie przekazane na poczet roszczeń z tytułu kosztów okupacji. Do czasu osiągnięcia przez Niemców zrównoważonego bilansu płatniczego nie należy według memorandum brytyjskiego pobierać reparacji z produkcji bieżącej.

Memorandum brytyjskie żąda utrzymania w mocy praw własności państw i obywateli sojuszniczych z zastrzeżeniem, iż powinny one być podporządkowane prawodawstwu niemieckiemu. Władze niemieckie powinny przedłożyć projekt reformy finansowej oraz dekartelizacji przemysłu niemieckiego.

W zasadzie memorandum brytyjskie aprobuje uchwały konferencji poczdamskiej w sprawie reparacji oraz poziomu przemysłu niemieckiego z marca 1946 r., domaga się jednak rewizji w zakresie poziomu przemysłu w różnych dziedzinach życia gospodarczego, przy ustaleniu produkcji stali w wysokości 10 milionów ton rocznie. Rozwój przemysłu niemieckiego powinien uwzględnić również interesy państw sojuszniczych, którym należy zapewnić możliwość korzystania z eksportu węgla niemieckiego. Memorandum brytyjskie proponuje ustalenie do 1 lipca 1947 r. wykazu zakładów przemysłowych i urządzeń, przeznaczonych na cele reparacyjne. W celu przyśpieszenia dostaw reparacyjnych z rozbiórki przemysłu niemieckiego należy ustalić ostateczną listę zakładów przemysłowych mających ulec demontażowi nie później niż 15 sierpnia 1947 roku, poddać likwidacji zakłady już zaliczone do I kategorii przedsiębiorstw przemysłu wojennego oraz przyśpieszyć procedurę oszacowania zdemontowanej aparatury, przeznaczonej do rozdziału i dla dostaw. Memorandum brytyjskie domaga się, by wszystkie państwa okupujące przedłożyły Radzie Ministrów Spraw Zagranicznych dane, dotyczące pobranych dotychczas reparacyj oraz by regularnie informowały Radę Kontroli o dalszych dostawach reparacyjnych.

Memorandum brytyjskie proponuje podejmowanie od czasu do czasu konsultacji państw okupujących w sprawie ewentualnej rewizji dotychczasowych i dalszych uchwał w świetle nabytych doświadczeń.

Zasady polityczne

Uchwalenie stałej konstytucji, która winna być przedstawiona do zatwierdzenia narodowi niemieckiemu oraz utworzenie stałego rządu niemieckiego.

Memorandum brytyjskie zastrzega dla Rady Kontroli pełną władzę w zakresie demilitaryzacji, rozbrojenia, denazyfikacji, dekartelizacji i zabezpieczenia reparacyj, jak również w sprawie uchodźców i wydania przestępców wojennych. Radzie kontroli podlegą również sprawa utrzymania stosunków z zagranicą i obrót walutowy. Inne sprawy zgodnie z memorandum brytyjskim mają być przekazane kompetencji władz niemieckich z zastrzeżeniem prawa veta dla Rady Kontroli.

Memorandum brytyjskie przewiduje utworzenie inspektoratu sojuszniczego dla kontroli, demilitaryzacji i rozbrojenia, złożonego z przedstawicieli czterech mocarstw. Do dnia 1 czerwca 1947 roku władze okupacyjne będą musiały przedłożyć plan repatriacji jeńców niemieckich, który winien być w pełni zrealizowany do dnia 31 grudnia 1948 roku. Zgodnie z memorandum brytyjskim zatrudnienie Niemców poza obszarem Niemiec — bez zawarcia dobrowolnie podpisanej umowy będzie zabronione.

Memorandum proponuje poddanie rewizji zagadnienia przesiedlenia Niemców przy uwzględnieniu możliwości chłonnych poszczególnych części Niemiec, sytuacji gospodarczej poszczególnych stref oraz udziału tych stref w dotychczasowym rozwiązaniu zagadnienia przesiedlania Niemców. Uregulowanie tego zagadnienia winno, według projektu brytyjskiego należeć do Rady Kontroli, która powoła komisję niemiecką dla szczegółowego zbadania sytuacji. Memorandum proponuje również podjęcie do 1 stycznia 1948 r. kroków, zmierzających do przeprowadzenia reformy rolnej, która jednak nie może naruszyć zdolności produkcyjnej rolnictwa niemieckiego. Ewentualna reorganizacja terytorialna nie będzie mogła w przyszłości nastąpić bez zgody Rady Kontroli.

Krytyczna sytuacja

rządu paragwajskiego

PARYŻ (PAP) — Według wiadomości nadeszłych tu do poniedziałku wieczorem, a notowanych przez agencję France Presse, sytuacja w Paragwaju upodabnia się do sytuacji w Hiszpanii. — W stolicy tego kraju Asuncion poczyna przeważać opinia, że gdyby tylko prezydent Morinigo zechciał sam się wycofać, dałoby się uniknąć dalszej wojny domowej. Nie jest wykluczone, że dojdzie do „rewolucji pałacowej", która położy nieoczekiwany kres konfliktowi. Krążą pogłoski, że Morinigo odmówił zgody na kompromis proponowany przez powstańców.

Sytuacja wojsk rządowych stała się krytyczna. Wojska powstańcze znajdują się już na południe od San Pedro, maszerując na Asuncion. San Pedro poważnie ucierpiało od bombardowań lotniczych.

Proces przeciwko faszystom brytyjskim

Londyn (—). — Przed sądem kryminalnym w Londynie rozpoczął się przewód sądowy przeciwko Arnoldowi Spencerowi Lesse, któremu akt oskarżenia zarzuca, że wraz z 7-ma pomocnikami zamierzał ułatwić 2 Holendrom, którzy służyli w armii niemieckiej i uciekli z obozu dla jeńców wojennych, wyjazd do Południowej Ameryki. Lesse oświadczył, iż podczas wojny był internowany jako faszysta na zasadzie przepisów wojennych. W latach 1928 — 1931 był on kierownikiem imperialnej ligi faszystowskiej. Obecnie jest właścicielem biura informacyjnego, które zajmuje się agitacją antysemicką.

Mowa premiera Gottwalda

PRAGA (PAP). — Prasa czeska zamieszcza tekst przemówienia wygłoszonego podczas krajowej konferencji czechosłowackiej partii komunistycznej w Ostrawie przez premiera Gottwalda. Premier stwierdził m. in., iż leży w interesie Czechosłowacji, aby Niemcy przestały raz na zawsze być ogniskiem niepokoju w Europie. Dlatego też należy wykorzenić imperializm niemiecki. Uznanie nowych granic zachodnich Polski na Odrze i Nysie leży również w interesie Czechosłowacji. Przechodząc do stosunków wewnętrznych, premier Gottwald stwierdził konieczność stłumienia w zarodku wszelkich dążeń żywiołów reakcyjnych szkodliwych dla państwa i narodu.

PRAGA (PAP). — Przedstawiciel R. P. w Pradze Wierbłowski wręczył prezydentowi Beneszowi listy uwierzytelniające, mianujące, go ambasadorem R. P. w Pradze.

Prace zastępców ministrów

spraw zagranicznych

MOSKWA (PAP). — Zastępcy ministrów do spraw Austrii kontynuowali dyskusję nad klauzulami ekonomicznymi traktatu z Austrią. Dłuższa dyskusja rozwinęła się znów nad sprawą mienia niemieckiego. Nie zdołano jeszcze uzgodnić poglądów w tej sprawie. Jak wiadomo ministrowie zgodzili się już dawniej na przyjęcie zasady, że w traktacie Austria ma uznać decyzję poczdamskie odnośnie mienia niemieckiego oraz prawa 4 mocarstw do przejęcia tego mienia od Austrii, przy czym Austria ma ułatwić jego przekazanie.

Na środowym posiedzeniu zastępców ministrów zarysowały się jednak rozbieżności zdań między delegacją radziecką a pozostałymi delegacjami co do ujęcia tych zasad w konkretne przepisy. W trakcie dyskusji wyłoniły się również wątpliwości natury językowo interpretacyjnej. Na zakończenie postanowiono, że zastępcy ministrów sformułują swe poglądy na piśmie przed podjęciem dyskusji na posiedzeniu czwartkowym. Na posiedzeniu zastępców ministrów do spraw Niemiec prowadzono dalszą dyskusję nad sprawozdaniem międzysojuszniczej agencji reparacyjnej. Dłuższa wymiana zdań dotyczyła kwestii, czy zastępcy ministrów, którzy zakończyli już wysłuchiwanie sprawozdań przedstawicieli wspomnianej instytucji mają włączyć do swego sprawozdania zasadniczą treść dyskusji na ten temat. W myśl kompromisowej propozycji wiceministra Wyszyńskiego postanowiono, że zastępcy polecą komisji redakcyjnej: 1) odnotować w sprawozdaniu w imieniu zastępców ministrów główne punkty sprawozdania przewodniczącego międzysojuszniczej agencji reparacyjnej Rueffa, 2) stwierdzić, że zastępcy uznali, iż Rada Ministrów nie potrzebuje już wysłuchiwać sprawozdania agencji; 3) stwierdzić że zastępcy ministrów poświęcili 4 posiedzenia na rozszerzenie tej sprawy, ale postanowili ograniczyć się w swych sprawozdaniach do powyższych oświadczeń.

Do sprawozdania dołączony będzie stenograficzny protokół zapytań i odpowiedzi, jakie padły podczas przesłuchiwania przedstawicieli międzysojuszniczej agencji reparacyjnej. Ponadto w myśl życzeń wiceministra Wyszyńskiego sprawozdanie poda dodatkowe informacje, przeważnie niepomyślne, jakie pochodzą od przedstawicieli 16 narodów, którzy przedstawili swe poglądy w Londynie. Odnotowano również konkluzję sprawozdania agencji, że sytuacja reparacyjna jest niezadawalającą i że należy poczynić kroki w celu jej poprawy.

Podpisanie umowy

między Holandią a Indonezją

LONDYN (PAP) — Agencja Reutera donosi, iż dnia 25 marca w Batawii podpisana została umowa między przedstawicielami rządu holenderskiego i delegacją indonezyjską z premierem d-rem Sjahrirem na czele. Po złożeniu podpisu premier dr Sjahrir oświadczył, iż synowie Holandii i Indonezji ciągle jeszcze uważają się za wrogów. Podpisanie umowy powinno położyć kres wszelkim nieporozumieniom. Należy zapomnieć o przeszłości i z nadzieją patrzeć w przyszłość. Gubernator holenderski van Mook oświadczył, iż nadeszła chwila pokojowej współpracy opartej na wzajemnym zaufaniu.

Obie delegacje wysłały wspólną depeszę do specjalnego wysłannika brytyjskiego w południowo-zachodniej Azji lorda Killearna, wyrażając mu podziękowanie za jego wkład w dzieło pogodzenia obydwu narodów.

Delegacja indonezyjska odmówiła wzięcia udziału w przyjęciu wydanym przez gubernatora holenderskiego, lecz w Batawii i w całej Indonezji ogłoszono święto narodowe.

Realizacja ustawy amnestyjnej

WARSZAWA (PAP). — Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Katowicach zakończyła prace związane z realizowaniem ustawy amnestyjnej.

W okresie od 4 — 31 marca b. r. zwolniono całkowicie 642 osoby, 62 więźniom skrócono karę do połowy, 62 zmniejszono termin wyroku o 1/3 lub 1/6, 3 skazanym na śmierć amnestia zamieniła karę śmierci na więzienie.

Rejonowy Sąd Wojskowy we Wrocławiu zamienił karę 5 więźniom skazanym na śmierć na karę więzienia. 296 osobom darowano karę w zupełności, 181 osobom złagodzono karę do połowy, zaś 68 do 1/3.

Rejonowa Prokuratura Wojskowa we Wrocławiu zwolniła z więzień 650 osób. W 2 wypadkach złagodzono karę dożywotniego więzienia na 15 lat, 140 skazanym obniżono karę więzienia do połowy, zaś 50 do 1/3.

Do dnia 31 marca b. r. ujawniło się na Górnym Śląsku 1100 osób, należących do organizacji podziemnych. M in. ujawnił się w Jeleniej Górze dowódca grupy szturmowej WiN-u obszaru lubelskiego, podkomendny ujawnionego w Lublinie „Zapory" — „Ryś".

Kronika krajowa

WARSZAWA (PAP). — W końcu b. m. rozpocznie się przed Sądem Okręgowym w Łodzi proces Hansa Biebowa, szefa zarządu ghetta łódzkiego.

— Sejmowa Komisja Administracji i Bezpieczeństwa na posiedzeniu w dniu 2 b. m. przyjęła dekret o zniesieniu cenzury korespondencji zagranicznej, radiotelegramów i rozmów radiowych.

— W Wielki Piątek dnia 4 kwietnia b. r. odbędzie się manifestacyjny pogrzeb 67 Polaków, zamordowanych przez Niemców w Wielki Piątek 1940 roku w Stutthofie.

— Na wspólnym posiedzeniu komitetu wojewódzkiego PPR i PPS w Bydgoszczy postanowiono jeszcze bardziej zacieśnić współpracę obu bratnich partii robotniczych w rozwiązywaniu konkretnych zadań w fabrykach i warsztatach

— Ku uczczeniu zawarcia układu polsko-czeskiego o wzajemnej przyjaźni w Trzyńcu Zaolziańskim zorganizowany został, staraniem klubu czeskopolskiego uroczysty wieczór, w ramach którego zespół robotniczy wykonał szereg pieśni.

W Poznaniu odbył się wielki wiec młodzieży poznańskiej pod hasłem: „Zjednoczona młodzież na straży granic nad Odrą i Nysą". W manifestacji wzięli udział przedstawiciele wszystkich organizacji młodzieżowych Wielkopolski.

— Stosownie do porozumienia zawartego w Moskwie, przekazanie przez władze radzieckie należnych Polsce 19 jednostek b. niemieckiej floty handlowej nastąpi do dnia 15 maja b. r. Jeden z tych statków, motorowiec o 4900 BRT, który na cześć ś. p. gen. Świerczewskiego otrzyma nazwę „Generał Walter" przybędzie do Gdyni około 10 maja. Inne statki przybywać będą stopniowo już od połowy kwietnia b. r. w zależności od warunków nawigacyjnych na Bałtyku.

Zbombardowanie statku UNRRA w Chinach

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi, iż samoloty chińskie rządu centralnego zbombardowały i ostrzeliwały z karabinów maszynowych statek „Wanchong", który z załogą brytyjską i towarami UNRRA przybył do portu położonego o 90 klm na południe od Tsingtao. Brytyjski kapitan oraz 2 członków załogi zostało ciężko rannych.

Wybory w Danii

MOSKWA (Tass) (obsł. wł.). — W Danii odbywają się wybory do parlamentu duńskiego Landstingu. Nie są one bezpośrednie, gdyż najpierw wybiera się delegatów od wyborców, a dopiero ci delegaci wybierają właściwy parlament. Jak donoszą korespondenci aktywność wyborców jest o wiele mniejsza od aktywności jaką wykazały wybory poprzednie.

Wiadomości gospodarcze

Stosunki handlowe polsko-szwedzkie

W ramach wykonywanej umowy handlowej polsko-szwedzkiej przewidziana jest wymiana towarowa na zasadach kompensacyjnych, którą dla Państwowego Przemysłu Spożywczego realizuje Towarzystwo Handlu Zagranicznego „DAL" na podstawie udzielonej przez Ministerstwo Żeglugi i Handlu Zagranicznego promessy.

Wartość towarów kompensowanych wynosi 1,5 milj. koron szwedzkich.

Za eksportowane do Szwecji cukierki otrzymamy 50 ton kwasku cytrynowego, sukcesywnie po 10 ton miesięcznie, 10 ton gumy i uszczelek dla przemysłu konserwowego, 30 ton bobiny (papier parafinowany z nadrukiem) dla przemysłu cukierniczego, korki i wkładki subarytowe dla przemysłu fermentacyjnego oraz szpunty korkowe do beczek od piwa (5 milj sztuk)

Część tych towarów nie jest pochodzenia szwedzkiego, a amerykańskiego (korki i uszczelki), Szwecja jednak występuje w tym wypadku jako pośrednik i za towary amerykańskie rozrachunek, w ramach przewidzianych 1.5 milj koron szwedzkich nastąpi w dolarach amerykańskich.

Import surowców dla naszych fabryk włókienniczych w r 1946

Wartość importowanych surowców dla naszych fabryk włókienniczych wyniosła w roku 1946 z górą 50 milj. dolarów. Z ważniejszych surowców importowano: 19 260 ton wełny, 41.300 ton bawełny, 13.320 ton celulozy, 7.020 ton lnu, 5.313 ton juty, 761 ton pakuł i 269 ton szmat wełnianych.

Najwięcej importowaliśmy ze Związku Radzieckiego, który dostarczył 12 706 ton bawełny, 7 020 ton lnu, 761 ton pakuł, 1 500 ton wełny i 2.100 ton celulozy.

Oprócz Związku Radzieckiego przemysł włókienniczy otrzymywał znaczne dostawy surowców ze strony U. N. R. R. A, która dostarczyła m. in. 17 tys. ton wełny i 12.380 ton bawełny.

Pierwsza partia regulatorów napięcia dla wagonów osobowych

Pracująca w Zychlinie fabryka Rohn Zieliński wyprodukowała pierwszą partię regulatorów napięcia dla wagonów osobowych, umożliwiających ich oświetlenie

Przed wojną przemysł nasz niezdolny był zaspokoić zapotrzebowania krajowego na regulatory, które produkowała jedynie fabryka „Era" we Włochach pod Warszawą, i to w niewielkich ilościach

Fabryka Rohn — Zieliński. która wszczęła i opanowała tę wysoce trudną produkcję, wytwarzała przed wojną tylko prądnice.

Kulisy rządów niemieckich w Polsce

Tajne archiwum dystryktu radomskiego

odsłania swe tajemnice

Częstochowska Komisja Okręgowa Badania Zbrodni Niemców w Polsce odnalazła w części archiwum gubernatora dystryktu radomskiego, który przejściowo urzędował w Częstochowie, autentyczny protokół obrad odbytej dnia 25 listopada 1939 roku w Radomiu pod przewodnictwem generalnego gubernatora, dr Hansa Franka konferencji szefów resortów urzędu generalnego gubernatora i urzędu gubernatora radomskiego oraz kierowników urzędów, starostów powiatowych i komisarzy miejskich dystryktu radomskiego.

Do protokółu dołączona jest oryginalna lista uczestników konferencji, którą jako pierwszy podpisał generalny gubernator dr Hans Frank.

Protokół zawiera między innymi dokładne sprawozdania starostów powiatowych z ich działalności i o sytuacji w terenie.

Niektóre z tych sprawozdań są wielce charakterystyczne.

Tak np. dr Albrecht, starosta powiatowy konecki raportuje o ustaleniu w powierzonym mu powiecie zasady, że Żydzi muszą głodować, a następnie chwali się przed generalnym gubernatorem, że poradził Żydom w Końskich, ażeby napisali list do Chamberlaina o tym, iż głodują, ponieważ spowodowali wojnę i by prosili go o zacieśnienie blokady Niemiec.

Starosta powiatowy radomszczański melduje, że urzędowanie w powiecie rozpoczął od zamknięcia wszystkich ogólnokształcących szkół średnich oraz wyższych klas w szkołach handlowych i rzemieślniczych i, że Żydzi nie otrzymują żadnej żywności.

Dr Dubre, szef wydziału propagandy w urzędzie generalnego gubernatora wyjaśnił, że jakkolwiek w zasadzie nie powinno być w Generalnej Guberni prasy polskiej, to jednakże dla niemieckich celów propagandowych w związku z trwającą wojną będą wydawane w pięciu głównych miastach dzienniki w języku polskim, których treść mogą stanowić wyłącznie ogłoszenia, enuncjacje i obwieszczenia urzędowe, komunikaty policyjne i minimalnie dawkowane wiadomości polityczne.

Konferencję zamknęło przemówienie dr Franka, który przede wszystkim podkreślił, że zarządzeniem z dnia 12 października 1939 roku Hitler udzielił mu totalnych pełnomocnictw jako generalnemu gubernatorowi w zakresie sprawowania pełni rządów w Generalnej Guberni, a przeto w rządzie i ręku generalnego gubernatora została skoncentrowana całość władztwa Rzeszy nad Generalnym Gubernatorstwem.

Według określenia dr Franka, generalny gubernator jest na tym terenie „Jedynym reprezentantem i wyrazicielem woli i polityki wodza".

Z kolei dr Frank wyjaśnił, że istotnym celem działalności władz niemieckich w Generalnym Gubernatorstwie jest prowadzenie opartej na sile rozkazów walki, która ma doprowadzić do ostatecznego zwycięstwa Niemiec nad Polską i światem. Generalne Gubernatorstwo ma się stać obszarem koncentracyjnym dla 2 i pół do 3 milionów Polaków i Żydów, którzy zostaną wysiedleni z Niemiec, gdyż wolą wodza jest, że raczej wszyscy Polacy winni być wyniszczeni, niżby miał zostać w Niemczech chociażby jeden Polak.

Udzielając dyrektyw, dr Frank zaznaczył, że wszyscy Niemcy i przynależni do narodu niemieckiego muszą działać w Generalnej Guberni z żelazną konsekwencją tak, ażeby Polacy już nigdy nie widzieli w Niemcu nikogo innego, jak tylko swego pana, wódz bowiem zdecydował, że kraj ten pozostanie na zawsze niemieckim jako kolonia zaopatrzeniowa Niemiec. Wszystko z tego kraju tylko dla Niemiec: surowce i żywność. Nic z tego wszystkiego, co jest i będzie potrzebne dla Rzeszy Niemieckiej, nie można pozostawić Polakom.

Generalna Gubernia, konkludował dr Frank stanowi pierwszy krok w marszu Trzeciej Rzeszy ku państwu światowemu.

Tutaj jest baza walki przeciwko projektom na jakich budowane jest światowe państwo brytyjskie.

Omawiając zagadnienie żydowskie, dr Frank powiedział, że z Żydami liczyć się nie należy. Im więcej Żydów wymrze, tym bliższe i pewniejsze będzie zwycięstwo Niemiec. Na razie Żydzi z Niemiec Austrii i wszystkich krajów rządzonych przez Niemcy zostaną osiedleni na wschodzie od linii Wisły, a później dodał, że istnieje projekt osiedlenia tutaj od 3 4 do 2/3 wszystkich Żydów.

Mówiąc o tym, że siedzibą jego będzie Zamek Królewski w Krakowie wyraził przypuszczenie, że nie przypadnie to do gustu „biskupowi krakowskiemu", który jednak musi się z tym pogodzić tak samo, jak z zakazem odprawiania nabożeństw na Zamku, gdzie, może być dopuszczane tylko „odczytywanie Ewangelii".

Krasomówcze wywody swoje zakończył dr Frank stwierdzeniem, że w Generalnym Gubernatorstwie „są i pozostaną na zawsze jedynymi panami tej ziemi — Niemcy".

Tak to przemawiał w Radomiu dnia 25 listopada 1939 roku dr Frank, który w Norymberdze w roku 1946 starał się przekonać sędziów Trybunału Międzynarodowego, że był opiekunem Polaków.

Z ujawnionego archiwum gubernatorskiego przemawia tylko miniona przeszłość.

A. W.

7 miliardów na odbudowę miast prowincjonalnych

W tym prawie 4 miliardy na budownictwo mieszkaniowe

(PAP) Na cele odbudowy najbardziej zniszczonych miast prowincjonalnych, tegoroczny państwowy plan inwestycyjny przeznacza nieco ponad 7 miliardów złotych.

Projekt planu w obecnym jego stanie przewiduje 3.911 mil. zł na cele budownictwa mieszkaniowego w tych miastach. Będzie to zarówno budownictwo mieszkaniowe dla urzędników państwowych, jak spółdzielcze, pomoc dla budownictwa prywatnego i inn.

Mieszkania dla urzędników państwowych budowane będą przez terenowe władze odbudowy głównie Gdańska, Gdyni, Poznania, Szczecina i Wrocławia w granicach 120 mil. zł., przez instytucje bankowe zaś i ubezpieczeniowe — 393 mil. zł. Spółdzielnie mieszkaniowe przeznaczają na r. b. 198 mil. zł., przede wszystkim w Szczecinie, następnie w Poznaniu, Gdańsku i Gdyni, Wrocławiu, Kielcach i w Olsztynie 200 mil. zł. zostanie zużytkowane na budownictwo w ramach akcji zabezpieczającej i remontowej, finansowanej za pośrednictwem B. G. K. Będzie to pomoc dla spółdzielni mieszkaniowo-budowlanych samorządu i osób prywatnych.

Najpoważniejsze sumy przeznaczono na budownictwo pracownicze, przede wszystkim — Min. Przemysłu — 2.874 mil. zł. Przodujące miejsce zajmuje oczywiście przemysł węglowy.

Setki milionów zł. przeznaczono na cele budownictwa szkolnego. Łącznie odremontowanych zostanie około pół miliona metrów sześciennych pomieszczeń szkolnych. Plan obejmuje mianowicie odbudowę — 35 przedszkoli, 570 szkół powszechnych 136 szkół średnich, wyższych szkół pedagogicznych w Łodzi, Gdańsku, Katowicach i Krakowie, oroz 70 liceów pedagogicznych w różnych miastach. Powstanie z ruin z górą 200 obiektów szkół zawodowych, 99 internatów, 83 obiekty opieki nad dzieckiem, 174 mil. zł. pochłoną remonty gmachów szkół wyższych, głównie zaś Uniwersytetu i Politechniki w Łodzi, Uniwersytetu im. Curie-Skłodowskiej w Lublinie itd. 14 mil. zł. uzyskają domy akademickie.

W miastach prowincjonalnych odbudowywać będziemy w r. b. 36 szpitali i liczne sanatoria przeciwgruźlicze ogółem odremontowane będą pomieszczenia na około 1.600 łóżek szpitalnych.

Szeroko zakreślone są inwestycje w Miejskich Zakładach Użyteczności Publicznej. W 45 miastach odbudowywane będą gazownie (największe zakłady — w Katowicach, Lignicy, Wrocławiu, Poznaniu, Bydgoszczy i Olsztynie). W 51 miastach — wodociągi i kanalizacje. (Wrocław Olsztyn, Łódź, Gdańsk i inn.) W 27 miastach urządzane będą nowe parki i zieleńce, w 10 — tereny sportowe.

Wreszcie — 180 budowli zabytkowych w całym kraju uzyska zabezpieczenie kosztem — 184 milionów zł., a m. in. pałac w Puławach, kamienice w Kazimierzu, Tum pod Łęczycą, domy zabytkowe w Łowiczu, kościoły w Olsztynie i Wrocławiu, katedra w Poznaniu, zamek w Szczecinie i szereg innych.

Jeszcze o amnestii

W gmachu Sądu Okręgowego w Kielcach odbyło się zebranie, poświęcone zagadnieniom ustawy amnestyjnej. W zebraniu wzięli udział: sędziowie, prokuratorzy, adwokaci, przedstawiciele organizacji politycznych, duchowieństwa, organizacji społecznych, młodzieżowych i zawodowych z terenu m. Kielc.

Z przemówienia prokuratora Wrzeszcza wynika, że: na zasadzie ustawy amnestyjnej Sąd i Prokuratura Wojskowa w Kielcach zwolniły do 10.III. 1947 r. z więzień 514 osób, umorzono dochodzenia w stosunku do 102 osób, zmniejszono kary 124 osobom a 95 osobom, które miały kary zawieszone, darowano te kary.

Do dnia 10 marca 1947 r. w całej Polsce zwolniono z więzień na mocy amnestii ok. 12.000 osób.

Równolegle toczy się akcja ujawniania, która przybrała charakter masowy; dotychczas ujawniło się 4.000 osób.

Ostateczny termin ujawniania się upływa 25 kwietnia br. w żadnym wypadku nie będzie przedłużony; jest to ostatnia możliwość uregulowania swego stosunku do władz państwowych i skorzystania z bezkarności.

W dobrze zrozumianym własnym interesie powinni również skorzystać z dobrodziejstwa amnestii wszyscy ci którzy przechowują broń w jakiejkolwiek postaci; najbardziej odnosi się to do chłopów, którzy przechowują broń z nieświadomości lub zapobiegliwości gospodarskiej składania i chowania wszystkiego. Broń ta winna być bezwzględnie zdana, gdyż w przeciwnym razie posiadacze narażą się tylko na wysokie kary od 5-ciu lat więzienia do kary śmierci włącznie.

Nowy znaczek pocztowy

Z dniem 31 marca b. r. wprowadzono do obiegu i sprzedaży znaczek pocztowy, wartości 3 zł stanowiący czwarty z kolei z 8-miu znaczków serii „Kultura Polska".

Rysunek znaczka przedstawia podobiznę Fr. Chopina. W prawym górnym rogu podana jest wartość znaczka w dwu wierszach „3 złote", pod podobizną napis: „Fr. Chopin 1810 — 1849", a u dołu napis „Polska". Kolor znaczka niebieskawo-zielony. Znaczek jest perforowany i nieperforowany.

Pomyślna sytuacja na rynku mięsnym

W przeciwieństwie do trudnej sytuacji aprowizacyjnej w dziedzinie dostaw zbóż chlebowych, sytuacji przejściowej, bo trudności zostaną bez większych wstrząsów zażegnane, pod względem zaopatrzenia miasta w mięso, tłuszcze i wędliny sytuację można określić jako pomyślną i ze spokojem myśleć o tradycyjnej szynce, pod warunkiem, że dysponuje się odpowiednią kwotą gotówki.

Nie od rzeczy będzie zapoznać czytelników z cyframi, mówiącymi o ilości ubitych zwierząt w Rzeźni Miejskiej.

W roku 1945 statystyka ubojowa zanotowała:

Cieląt sztuk 206 ogólnej wagi żywej 8,702 kg., bydła 3454 sztuk o wadze 1,095,322 kg., świń 6,465 sztuk — wagi 644,065 kg. i 224 owce o wadze żywej 6497 kg.

Jeżeli przyjmiemy, że z ogólnej wagi żywej otrzymuje się na ogół po uboju 67 proc. mięsa, to otrzymamy cyfrę 1.173,562 kg mięsa, które przeznaczone było do skonsumowania w naszym mieście.

W roku 1946 zanotowano spadek uboju zwierząt rogatych, a wzrost nierogacizny, co wynikło w związku z wejściem w życie ustawy o ochronie pogłowia bydlęcego.

Na wolny rynek dostarczono następujące ilości mięsa:

Ubito bydła sztuk 3227 o wadze żywej 817,164. świń 19 280 wagi 2 128 367 kg., cieląt 743 wagi 20.777 kg. oraz owiec i baranów 107 o wadze żywej 3270 kg.

Poza tym dla stołówek fabrycznych i akcji aprowizacyjnej robotników ubito w roku 1946 ogólnie 1290 sztuk bydła o wadze 151,346 kg. Ogólnie zatem dostarczono do konsumcji 24 647 sztuk bydła o wadze żywej 3,200 912 kg. czyli 2 144 611 kg. mięsa a zatem o 971.049 kg. więcej aniżeli w roku 1945.

W końcu warto porównać stan obecny z przedwojennym, otóż w miesiącu maju 1939 r. ubito ogółem 1564 sztuk świń tj. w okresie tygodnia przeciętnie 391 sztuk, a w miesiącu styczniu 1947 r. ubito 2683 sztuk świń, czyli w ciągu tygodnia 670 sztuk, tj. około dwa razy tyle, co w latach najlepszej konjunktury. Ale natomiast ubito tylko 283 sztuki bydła, 132 sztuki cieląt, 4 barany, 2 konie i 1 kozę. Oczywiście zaopatrzenie rynku nie jest tak wielkie jak w roku 1939. W każdym razie można stwierdzić, że braku wędlin w okresie świątecznym nie będzie.

Ogólne spożycie mięsa na jednego mieszkańca Częstochowy w roku ubiegłym powinno wynosić około 22 kg., przyjmując, że ludność miasta stanowi cyfrę 100.000 mieszkańców, że rozdział jest sprawiedliwy, że niema w handlu mięsa z potajemnego uboju i co najważniejsze, że każdy może na ten cel przeznaczyć odpowiednią część swego zarobku.

Można wysyłać przesyłki pocztowe za pobraniem do 50.000 zł. i przekazy pocztowe do 20.000 zł.

Warszawa (PAP). — Dotychczas wartość przesyłek pocztowych wysyłanych za pobraniem nie mogła przekraczać 20.000 zł. Ponieważ kwota ta okazywała się często niewystarczająca, zarząd pocztowy podwyższył z dniem 1 kwietnia r. b. granicę kwot pobrania do 50.000 złotych.

Równocześnie podwyższono kwotę jednego przekazu pocztowego do 20.000 złotych.

Regulowanie należności pocztowych za pomocą przelewów bezgotówkowych

Warszawa (PAP). — Urzędy pocztowe posiadają w oddziałach Narodowego Banku Polskiego rachunki żyrowe, które dotychczas służyły wyłącznie dla celów wewnętrznych urzędów pocztowych — dla odprowadzania nadwyżek gotówkowych.

Obecnie na te rachunki dopuszczone zostały również wpłaty i przelewy bezgotówkowe, pochodzące od osób trzecich, mających jakiekolwiek zobowiązania pieniężne w stosunku do urzędów pocztowych, lub telefoniczno-telegraficznych. Uregulowanie należności w drodze przelewu może być dokonane na rzecz każdego urzędu pocztowego, a nawet agencji pocztowej. Zmiana powyższa ma na celu ułatwienie regulowania należności pocztowych zwłaszcza przez instytucje i osoby posiadające rachunki w Narodowym Banku Polskim.

—o—

Z Okręgowej Izby Aptekarskiej

W dn. 9 i 10 ub. m. odbył się w Częstochowie dwudniowy zjazd doroczny powiatowych delegatów Okr. Izby Aptekarskiej. Zjazd miał charakter sprawozdawczy zarówno Zarządu Izby jak i poszczególnych delegatów z terenu.

Z wywodów sprawozdawczych wynika, że apteki Kieleckiego Okręgu odczuwają dotkliwy brak leków i celem choćby częściowego złagodzenia kryzysu leków, postanowiono zwrócić baczniejszą uwagę na uprzemysłowienie aptek w kierunku wykorzystania laboratoriów aptecznych i przeróbki krajowych ziół leczniczych.

Dalszą bolączką Izby jest bardzo zły stan aptek w powiatach dotkniętych działaniami wojennymi (przyczółki mostowe). Apteki te całkowicie lub poważnie zniszczone borykają się z trudnościami materialnymi i w tej sprawie postanowiono wystąpić do Naczelnej Izby Apt. w kierunku zorganizowania pomocy.

Stwierdzono również, że wszędzie w sklepach zjawiają się rozmaite leki, począwszy od popularnych proszków od bólu głowy. Są to z reguły bezwartościowe falsyfikaty, anonimowego pochodzenia, często szkodliwe. Mając na względzie dobro chorego, Okr. Izba postanowiła tępić tego rodzaju szkodnictwo.

W ramach pomocy zimowej aptekarze, zrzeszeni w Okr. Izbie Aptek. zaofiarowali bony na bezpłatne leki dla najbiedniejszych chorych, na ogólną sumę 600 tys. złotych.

W dalszym ciągu uchwalono preliminarz budżetowy na rok 1947. Z ważniejszych pozycji wymienić należy:

Fundusz naukowy (pomoc dla Uniwersytetu Łódzkiego) 480 tys. zł.

Zapomogi 80 tys. zł, Stypendia — 80 tys. zł.

Urządzenie laboratorium analitycznego 200 tys. zł.

Udział w Wystawie Społ. Gosp. — 100 tys. zł.

Celem usprawnienia działalności Okr. Izby w terenie, postanowiono rozszerzyć delegatury Izby w Radomiu i Kielcach i tamże odbywać periodyczne zebrania.

Postanowiono wziąć udział w Wystawie Społ. Gosp. w Częstochowie przez urządzenie stoiska zielarskiego i pokaz produkcji zastrzyków.

Przyjęto do wiadomości fakt otwierania Aptek Społecznych przy Ośrodkach Zdrowia w miejscowościach, w których apteka prywatna utrzymać się nie może. Opiekę nad prawidłowym funkcjonowaniem tych aptek, Ministerstwo Zdrowia powierza Izbom Aptekarskim.

Na zakończenie zebrani wyrazili Zarządowi Okr. Izby Apt. pełne zaufanie i uznanie za dużą pracę dokonaną w okresie sprawozdawczym.

Kronika miejscowa

Uruchomienie produkcji nadwozi samochodowych

Centralny Zarząd Motoryzacji planuje uruchomienie produkcji nadwozi samochodowych specjalnych w ramach 3-letniego Narodowego Planu Gospodarczego. Przewidywana jest produkcja następujących typów nadwozi specjalnych:

1) nadwozia do bezpylnego wywożenia śmieci system „Kuka“ (bęben obrotowy);

2) wywrotki z hydraulicznym lub mechanicznym urządzeniem do wywracania, do przewozu materiałów sypkich, jak: piasek, węgiel, miał węglowy, koks, zboże itp.;

3) baseny do przewożenia ryb z urządzeniem do natleniania wody;

4) chłodnie do przewozu mięsa, mleka itp.

5) wszelkie nadwozia specjalne: cysterny, furgony pocztowe i inne.

Odpowiedzi w tej sprawie należy przesyłać do Izby Przemysłowo-Handlowej w Częstochowie, tamże mogą osoby zainteresowane otrzymać informacje.

Kursy zawodowe dla rzeźników i wędliniarzy w Kielcach

Instytut Rzemieślniczy przy Izbie Rzemieślniczej w Kielcach organizuje kurs przygotowawczy do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich w zawodach rzeźniczym i wędliniarskim. Kurs obejmuje w zakresie skróconym program szkoły dokształcającej zawodowej oraz przedmioty fachowe. Kurs rozpocznie się dnia 10 kwietnia i trwać będzie do dnia 25 czerwca 1947 r., przy czym zajęcia odbywać się będą w godzinach wieczornych. Po ukończeniu kursu przeprowadzone zostaną egzaminy eksternicze z zakresu szkoły dokształcającej zawodowej i wydane będą świadectwa. Zapisy przyjmuje i informacji udziela Sekretariat Instytutu Rzemieślniczego w Izbie Rzemieślniczej od dnia 15 marca b. r. w godzinach urzędowych od 9 do 12.

Walne Zebranie Członków Towarzystwa Przeciwgruźliczego

odbędzie się w dniu 20 kwietnia 1947 r. o godz. 17-ej w pierwszym terminie lub o godz. 18-ej w drugim terminie, w lokalu Poradni Przeciwgruźliczej, II Aleja Nr 31.

Porządek dzienny: 1) zagajenie zebrania przez prezesa Towarzystwa, 2) wybór przewodniczącego zebrania, 3) odczytanie protokółu z ostatniego walnego zebrania, 4) sprawozdanie z działalności Zarządu, 5) sprawozdanie kierownika Poradni, 6) sprawozdanie skarbnika Towarzystwa, 7) sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i udzielenie Zarządowi absolutorium, 9) zatwierdzenie sprawozdań i bilansu, 9) wybory Zarządu i Komisji Rewizyjnej, 10) wolne wnioski.

Uwaga studenci!

Komisja Porozumiewawcza Akademickich Kół Częstochowian i Bratniej Pomocy Studentów W.S.A.H. w Częstochowie urządzają we wtorek dnia 8 kwietnia b .r. o godz. 18-ej w Hotelu „Polonia“ Akademicki Wieczór Towarzyski, na który zaprasza koleżanki i kolegów — Komitet Organizacyjny.

Poświęcenie sztandaru Cechowego w Pajęcznie

Dnia 23 marca b. r. odbyło się w Pajęcznie, pow. radomszczański, poświęcenie sztandaru zbiorowego Cechu Rzemieślników.

Uroczystości rozpoczęły się o godz. 8-mej rano zbiórka rzemieślników i miejscowych organizacji. O godz. 9-ej w miejscowym kościele parafialnym ksiądz proboszcz Stanisław Neuman dokonał poświęcenia sztandaru, po czym zebrani wysłuchali mszy św. O godz. 10-ej w sali Straży Pożarnej nastąpiło uroczyste wbijanie gwoździ i odczytywanie życzeń.

Uroczystość zagaił ob. Gajęcki Michał, podkreślając znaczenie życia organizacyjnego w rzemiośle, oraz konieczność dalszej współpracy pod jednym nowo poświęconym sztandarem.

Zaznaczyć należy, że miejscowy Cech obejmuje wszystkie zawody rzemieślnicze i liczy ponad 100 członków. Starszym Cechu jest Ob. Filipiak Władysław. Funkcje członków Zarządu pełnią ob. ob. Gajęcki Michał, Lasota Józef, Caban Józef, Cytarzyński Piotr, Klimczak Franciszek i Zając Franciszek. Sekretariat Cechu prowadzi ob. Szleng Jan. Po uroczystości wbijania gwoździ Zarząd Cechu poprosił zgromadzonych gości na tradycyjną lampkę wina.

Uwaga, młodzieży

Miejski Komitet Pomocy Powodzianom urządza 6 i 7 kwietnia b. r. kwestę uliczną na rzecz poszkodowanej ludności.

Zbiórka ta przeprowadzona zostanie przez sektor młodzieżowy MKPP. Zorganizowaniem kwesty zajmuje się Miejski Komitet Op. Społecznej i Związek Młodzieży Demokratycznej.

MKPP wzywa młodzież Częstochowy, aby czynnie przyczyniła się do akcji niesienia pomocy ludziom, którzy niejednokrotnie utracili cały swój dobytek.

Straty wyrządzone ludności przez straszliwy żywioł są olbrzymie. Jedynie szybko zorganizowana pomoc może zapobiec nędzy powodzian. Społeczeństwo, a zwłaszcza młodzież, powinno zrobić wszystko, co leży w jego mocy, by zmniejszyć ogrom nieszczęścia.

Przy świątecznej kweście nie może braknąć nikogo z młodzieży!

Organizacje młodzieżowe, uczennice i uczniowie szkół średnich i wszyscy pragnący wziąć udział w zbiórce winni przybyć w wyżej wymienionych dniach o godz. 9-ej rano do lokalu MKOS II Aleja 31.

Amerykanie oglądają polską rzeczywistość

Czy Szpital Maltański otrzyma pomoc?

Dnia 26 marca do Częstochowy przybyli goście amerykańscy w osobach: p. Schestera Śledzińskiego, sekretarki kierownika Misji Amerykańskiej w Polsce oraz przedstawiciela Ambasady Amerykańskiej.

Przybyli goście mając za cel swej podróży objazd placówek Czerwonego Krzyża w Polsce, zwiedzili w Częstochowie pozostający pod opieką Cz. Krzyża Szpital Maltański mieszczący się przy ul. Waszyngtona.

Zwiedzając sale chorych, operacyjną, ambulatorium, zakład röntgenowski, pracownię analityczną i pomieszczenia gospodarcze, delegaci natrafili na masę braków zarówno w wyposażeniu sal jak i w instrumencie lekarskim. Zwrócili oni także uwagę na zniszczony wygląd wnętrza budynku szpitalnego. Nieremontowane sale szpitalne zrobiły na przedstawicielach amerykańskich wrażenie przygnębiające, obiecali oni udzielić pomocy szpitalowi w sprzęcie i wyposażeniu szpitalnej apteki, jednak gotówkowo, jak się zastrzegli, pomóc nie są w stanie.

W najbliższym czasie uda się do Warszawy delegacja ze Szpitala Maltańskiego celem uzyskania przyobiecanej przez Amerykanów pomocy.

Zaciekawieni jesteśmy, jak dalece obietnice gości amerykańskich zostaną zrealizowane. Szpital czeka i wierzy. Wierzymy i my, że rzeczywistość jaką ujrzeli synowie bogatej Ameryki przemówi do nich wymową powojennej nędzy w Europie.

Częstochowa na powodzian

WPŁATY w REDAKCJI „GŁOSU NARODU“

Wieczorek Stanisław wpłaca zł 500 i powołuje ob. ob. Klimasa Piotra, Bublika Władysława, A. Szerlowskiego. kpt. Korewickiego Franciszka, Z. Krygiera, inż. Wróblewskiego Tadeusza, K. Wojciechowskiego, W. Respondka, St. Krzemińskiego, inż. Z. Picia, M. Moszyńskiego, J. Plutę, Hadriana ,J. Balcerowa Barbara i Jerzy Balcer zł 500.

L. Brener wpłaca zł 500 i wzywa ob. ob. Ferensa Józefa, mgr Kromołowskiego Alfreda, Rypsztajna M. i Ledermana Mojżesza.

Zajda Karol wpłaca zł 500.

Miaskowski Czesław wpłaca zł. 1000 i wzywa mjra Ozgowskiego Eugeniusza Steckiewicza Stanisława, dyr. Kurkowskiego Stefana, inż. Moszyńskiego, dr Pierzgalskiego Tadeusza, Kamarza Tadeusza i Dzwonkiewicza Edwarda.

Dyr. Szwejkowski Tomasz wpłaca zł 1.000.

Gintel Mieczysław wpłaca zł 1.000 i wzywa ob. ob. Kałkusińskiego, Mullera Mariana i Kusibę.

Edward Kałuża dyr. Państw. Zakł. Przemysłu Lniarskiego wpłaca zł 1.000.

Kier. i pracownicy Rejonowego Urzędu Samochodowego wpłacają zł 1.256

Roman Praśniewski wpłaca zł 2.000 i wzywa Świeczkowskiego Stefana, Rylskiego Bolesława, Wielochowskiego Stefana, Granowskiego Stanisława, Golachowskiego Henryka, Bajera Jana, Rylskiego Zbigniewa, Bieleckiego Mieczysława, Pacierpnika Edwarda, Dobrowolskiego Henryka, prez. Helmana, kier. szk. Felisiaka i por. Jakubowskiego.

Wojtaszczyk Wiktor wpłaca zł 2.000 i wzywa Krogulskiego Władysława Seifrieda Stefana, Miechowskiego Wiktora, Paszta Henryka, Lupę Bolesława, Mańko Władysława, Fijałkowskiego Stanisława, Cykowskiego Edmunda, Kowala Aleksandra.

Pracownicy Centrum Szkolenia Zawodowego Przemysłu Włókienniczego w Łodzi Oddział w Częstochowie wpłacają zł 2.820.

Kazimierz i Mikołaj Worończukowie wpłacają zł 1.000.

Struzik Stefan wpłaca zł 500.

F-ma „Tapeta“ i pracownicy wpłacają zł 2.350.

Adw. Miron Kołłakowski wpłaca zł 1.500.

Zamiast życzeń świątecznych P. Dr Prez. J. Wolańskiemu i Naczelnikowi mgr Wysokińskiemu składa zł 500 — na Powodzian częstochowskich Magierowa Antonina.

PCK przy Państwowym Seminarium Wychowawczyń Przedszkoli składa zł 1.000.

Helena Mirecka wpłaca zł 100.

F-ka Chachaj i S-ka wpłaca zł 1.000 i wzywa Zygmunta Olczyka, Kimlę i firmę Jerzy Pęczalski.

WPŁATY w KKO

Zygmunt Gronet „Okocim“ zł 500; Solecki M. zł 500; F-ma Deres zł 2.220; F-ma Syrena zł 850: Adam Piechocki zł 1.000; Franciszek Gliszczyński zł 1.000; Antoni Błaszczyński zł 1.000; Mieczysław Stanek zł. 1.500; Józef Nowacki zł 500; Z. W. Dąbrowscy zł 500; Zarząd Gminy Rędziny ze zbiórki ulicznej zł 1975; Grzegorzewski zł 500.

Ob. Janikowski Wacław zł. 2.000 i powołuje Parnowskiego Czesława i Nowaka Józefa.

Ławski Jan wpłaca zł. 1 000 i powołuje Webera Władysława, Raka Stanisława, Piątkowskiego Teodora, Stępniewskiego Mariana, Kukułę Zygmunta, Żuckiego Teodora, Rachwała Franciszka.

Inż. Rydzewski wpłacił zł 500; Gala Marian zł 300.

DO PASAŻERÓW AUTOBUSÓW MIEJSKICH

Zawiadamiamy, że autobusy miejskie (kremowe) kursować będą w dnie świąteczne w/g następującego rozkładu:

W Wielką Sobotę do godz. 16, w niedzielę autobusy kursować nie będą, w poniedziałek kursują od godz. 8-ej do 22-ej.

—o—

Dyżury aptek

W tygodniu od dn. 31 marca do 6 kwietnia b. r. dyżurują następujące apteki: Sukc. Z. Monikowskiego — I Aleja nr 14, J. Zagórskiego — Al. Wolności 68 i K. Lembkego — Raków, ul. Towiańskiego nr 7 tylko od godz. 8 — 19.

Zebranie Automobilklubu

W związku z otwarciem sezonu sportowego w dniu 20 kwietnia 1947 r. Zarząd Delegatury A. P. w Częstochowie zwołuje Informacyjne Zebranie członków A. P. na dzień 9 b. m. godz. 17 w lokalu Klubu, Aleja N. M. Panny Nr 14, celem omówienia programu uroczystości otwarcia sezonu. Stawiennictwo wszystkich członków obowiązkowe.

—o—

Ofiary na OMTUR

Ob. Dr Rozenowicz wpłaca na sztandar OM. TUR. zł 300 i powołuje ob. dr Juliana Przyrowskiego.

Na wezwanie ob. prez. Kapalskiego ob. Maria Nirowa wpłaca zł 500.

Na wezwanie ob. prezydenta Kapalskiego ob. Edyta Drogańska wpłaca zł 500.

Na wezwanie Rady Zakładowej Rzeźni Miejskiej Rada Zakładowa fabryki Stradom wpłaca zł 1000 i powołuje Radę Zakładową fabryki Warta, i Radę Zakładową Firmy Gnaszyn.

Zamiast upominku w dniu imienin Ob. dyr. Bednarka ofiaruje 500 zł na sztandar OM. TUR. Straż pożarna i przemysłowa Fabryki Gnaszyn.

Ofiary

Dyrekcja KKO powiatu Częstochowskiego przeznacza na święcone dla żołnierzy Garnizonu Częstochowskiego zł 5.000; na Robotnicze Tow. Przyjaciół Dzieci zł 5.000; na Pow. Komitet Opieki Społecznej zł 5.000; na Zakład B-ci Albertynów zł 5.000; na Sierociniec ks. Wróblewskiego zł 5.000; na Zakład ks. Salezjanów zł 5.000.

Powyższe sumy są do odebrania w KKO w godzinach urzędowych.

*

Zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Stanisławy Płomińskiej zł 2.000 na sieroty pod protektoratem ks. prałata Wróblewskiego składają p. p. K. Sobolewscy.

—o—

Sprostowanie

W recenzję z książki Zofii Kossak „Z otchłani“ umieszczoną w n-rze 87 z dnia 2 b .m. wkradło się kilka błędów drukarskich, wskutek czego tytuł został zmieniony na „W otchłani“, w drugiej szpalcie w wierszu 26 napisano „struny“ zamiast „strupy“ oraz w trzeciej szpalcie w wierszu 7 „cechą adoptowana“ zamiast „cechą adaptowaną.“

Do młodzieży Czerwonokrzyskiej

w Częstochowie i powiecie

Dźwigająca się z nadludzkim wysiłkiem z okropnej pożogi wojennej część kraju naszego została znów dotknięta niespotykaną dotychczas u nas katastrofalną klęską powodzi. Tysiące naszych rodaków uszły z życiem z szalejącego żywiołu, lecz pozostały bez dachu nad głową, bez jakiegokolwiek sprzętu, odzieży i żywności. Spustoszenie olbrzymie i wymagające nadzwyczajnej i wielkiej ofiarności na rzecz zrujnowanych mas. Wszyscy więc śpieszmy na front pomocy.

Nie ma dzisiaj w Polsce i nie może być jednostki, która by nie pośpieszyła na ratunek. Nie z jałmużną, nie z okruchem litościwego serca, lecz z poczuciem solidarności narodowej, z ambicją serca braterskiego.

Młodzieży Czerwonokrzyska! Czy w zespole, spieszącym na pomoc naszym zrujnowanym braciom ma Was zabraknąć? Was, których działalność w pierwszym rzędzie oparta jest na haśle: „Miłuj bliźniego — bliźnim służ“ — Nie! A więc: „Do czynu!“ Zbierać w swych Kołach i poza nimi co kto może: odzież, sprzęt domowy, żywność, pieniądze. To jest Wasze zadanie, to jest właściwy Wasz obowiązek w chwili obecnej.

Pamiętajcie przy stole świątecznym, że nie wszyscy mają go w tej chwili. Spieszcie się, bo są tam jeszcze i Wasi koledzy i liczą na Was.

Komisja Oddziałowa Kół Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża w Częstochowie

Kronika kielecka

Czy zwiedziłeś już wystawę zbrodni hitlerowskich?

W ramach Międzynarodowego Tygodnia Solidarności byłych Więźniów Politycznych staraniem Okręgowego Komitetu Opieki nad grobami Bojowników o Wolność i Demokrację, który jest autonomiczną organizacją przy P.C.K. została otwarta na terenie Kielc w gmachu Urzędu Wojewódzkiego Wystawa Zbrodni Hitlerowskich. Stronę artystyczną wystawy wziął na siebie bezinteresownie Związek Zawodowy Artystów Plastyków. Oprawy obrazów dokonała na własny koszt Izba Rzemieślnicza.

Otwarcia wystawy w imieniu nieobecnego Ob. Wojewody Kieleckiego dokonał naczelnik wydziału ob. Bartoszewicz, charakteryzując w krótkich słowach cel w jakim ona powstała.

Na całość wystawy składają się prace w wykonaniu artysty malarza Ob. Tegla — seria pierwsza „Hitleriada Furiosa“, seria druga „Hitleriada Macabra“, fotografie dokumentów, zdjęcia dokonane podczas egzekucyj oraz ekshumacji. Specjalny dział stanowią projekty Cmentarza Bohaterów. W rozmowie z Ob. Inspektorem Meisnerem dowiadujemy się, że musi być jeszcze dokonane około 700 akcji ekshumacyjnych, z których każda kosztuje około 3000 zł. Dochód więc, jaki przyniesie wystawa będzie jedynie cząstką tych sum, jakie powinny być wydatkowane tak na ekshumację, jak i na budowę cmentarza. Nie można więc liczyć w tym wypadku na dobrą wolę małej garstki ludzi, lecz akcja ta musi się stać akcją powszechną — akcją, w której musi wziąć udział mimo wielkich trudności całe społeczeństwo. Kończy się akcją Pomocy Zimowej — celowe byłoby opodatkowanie się całego społeczeństwa w tej samej wysokości na okres 6 miesięcy. Kielce otrzymają piękny obiekt, mamy nadzieję, że Towarzystwo Przyjaciół Kielc zainteresuje się i dołoży też do tej akcji swą cegiełkę. Całe społeczeństwo winno zobaczyć wystawę — a młodzież szkolna powyżej lat 16 w wycieczkach zbiorowych pod kierownictwem swych wychowawców powinna się zapoznać z jej treścią nie tylko ze względu na charakter dokumentarny Wystawy, lecz także ze względu na jej wysoki poziom artystyczny. Żałować należy, że zbyt mało zieleni i kwiatów widzimy na wystawie, nie stało się to jak oświadczył Ob. Inspektor Meisner z winy organizatorów ,ale niestety Związek Ogrodników odmówił pożyczenia po jednym wazoniku od każdego ze swych członków. Wystawę, która mieści się w gmachu Urzędu Wojewódzkiego zwiedzać można codziennie od godz. 15 do 18, w niedziele i święta od 11 do 18. Wycieczki zbiorowe po uprzednim zgłoszeniu zwiedzać mogą Wystawę w godzinach przedpołudniowych. Wstęp dla dorosłych 30 Zł., dla młodzieży szkolnej, szeregowych WP., członków K.B.W., M.O. oraz wycieczek zbiorowych po 20 Zł.

Jak powstał film dźwiękowy

Czterdzieści lat temu w 1906 roku bracia Warner posiadali małe nędzne ruchome kino, z którym objeżdżali miasteczka poszczególnych stanów. Właściciele dawali przedstawienia zależnie od sytuacji miejscowej, czasem w stodole, szopie strażackiej, a niejednokrotnie wprost na świeżym powietrzu.

Dochody, które osiągali, nie przekraczały zwykle kilku dolarów.

Kryzys i „Vitaphon“

Ciągły brak gotówki i małe zarobki znudziły się braciom Warner, więc postanawiają rozszerzyć swe przedsiębiorstwo. Początkowo mają duże trudności, ale dobre wyczucie koniunktury pozwala im przełamać przeszkody. Po kilku latach są już właścicielami kilku kin i posiadają własną wytwórnię filmową. Stopniowy rozwój przedsiębiorstwa stawia ich w niedługim czasie na jednakowym poziomie z wielkimi magnatami filmowymi. W tym okresie około 1929 r. amerykański przemysł filmowy zostaje ogarnięty przez ostry kryzys. Przyczyną kryzysu są wyśrubowane pobory gwiazd filmowych, koszta produkcji i reklamy.

Kryzys nie oszczędza również i Warnerów. By nie zbankrutować bracia zwalniają zaangażowanych artystów i zamykają wytwórnię, czekając na lepsze czasy. Przez dwa lata wytwórnia jest nieczynna. Na rynku filmowym powoli zaczyna się o niej zapominać. Konkurencyjne firmy nabierają pewności, że „Warner Brothers“ nigdy już nie wejdzie na rynek.

Nadchodzi rok 1926. Warnerowie dowiadują się, że trust elektryczny „Western Elektric“ opatentował wynalazek, który synchronicznie notuje i odtwarza obraz i dźwięk. Aparat ten zostaje nazwany „Vitaphon“.

Pierwszy film dźwiękowy

Warnerowie dowiedziawszy się o Vitaphonie, postanawiają zrobić próbę. Martwa wytwórnia ożyła. Nakręcony zostaje film z Johnem Barrymorem p. t. „Wieża Miłości“ (Don Juan). W filmie tym kilka scen jest udźwiękowionych. Wynik próby jest doskonały. Vitaphon nie zawiódł pokładanych w nim nadziei. Teraz Warnerowie stawiają wszystko na jedną kartę. Zostaje zawarta umowa z Western Electric, w której Warnerowie zastrzegają sobie wyłączne korzystanie z patentu. Pożyczają wielkie sumy pieniędzy, za które dokonują gruntownych inwestycji, potrzebnych do nakręcania dźwiękowców.

Pierwszym dźwiękowcem nakręconym przez Warnerów, jest „The Jazz Singer“. Do filmu tego sprowadzają specjalnie z New Yorku słynnego śpiewaka kabaretowego, Al Jolsona.

W czasie, gdy Warnerowie pracują nad swym filmem wszyscy wytwórcy amerykańscy kpią sobie z nich, uważając, że firma braci sama się wykańcza. Nie wierzą w przyszłość filmu dźwiękowego.

Film zostaje ukończony i wychodzi na ekrany, odnosząc nienotowany w dziejach kinematografii sukces.

20.000.000 dolarów zarobku

W krótkim czasie po wypuszczeniu na ekrany pierwszego dźwiękowca i olbrzymich jego sukcesach, Warnerowie rozpoczynają kręcenie drugiego filmu dźwiękowego. W filmie tym, p. t. „The singer fool“ gra również słynny Jolson. I chociaż koszty realizacji tych filmów są olbrzymie, chociaż sam Jolson pobiera 20.000 dolarów tygodniowo pensji, Warnerowie w ciągu dwóch lat zarabiają na czysto 20.000.000 dolarów.

Na podstawie odniesionych sukcesów zostaje zawarta spółka między Warner Bros i Western Electric. Spółka rozporządzając wielkimi kapitałami, nabywa na terenie Stanów Zjednoczonych wielką ilość kin, zaopatrując je w opatentowane przez siebie aparaty dźwiękowe. Oprócz tego Warner Bros na własną rękę odkupuje od koncernu Stanley'a 1.000 kin i wytwórnię filmową First National.

Film dźwiękowy zdobywa ekrany Ameryki. Największe wytwórnie i koncerny zaczynają odczuwać jego konkurencję. Pragną rozpocząć produkcję dźwiękowców, lecz jedyny, będący dotąd w użyciu aparat Vitaphon, jest własnością Warnerów i Western Electric, a spółka tych firm jest najpotężniejszą wytwórnią na lądzie amerykańskim.

Tri — ergon

W ciągu dwóch lat Warner Bothers jest jedynym koncernem produkującym dźwiękowce. Konkurenci próbują najrozmaitszych sposobów, które by zastąpiły Vitaphon. Próby pozostają bez rezultatu.

Wreszcie trzej inżynierowie niemieccy, Engl, Vogt i Marcale, wynajdują sposób utrwalenia dźwięków bezpośrednio na taśmie filmu. Wynalazek ten zostaje opatentowany w Europie i Ameryce. Poszczególne wytwórnie budują tego rodzaju aparaty pod różnymi nazwami, jak Photophon, Movieton i inne.

Produkcja filmowa została uzależniona od koncernów elektrotechnicznych, produkujących aparaty do udźwiękowienia filmu. Poszczególne towarzystwa wykupują kina i wytwórnie, tworząc potężne koncerny filmowe, konkurujące ze sobą.

Konkurencja ta przyczynia się do podniesienia poziomu zarówno technicznego, jak i artystycznego wytwarzanych filmów, osiągając stopniowo dzisiejszy poziom.

W. Przyborowski.

Z ostatnich wydawnictw

Zbyszko Lednorz: „Od Opola do Wrocławia“. Biblioteka Popularno-Naukowa, Seria: Ziemie Odzyskane, pod redakcją dra Stanisława Helsztyńskiego. Warszawa, 1946, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, stron 56, cena zł 38. —

Broszura Bednorza powstać mogła jedynie w wysokiej atmosferze roku 1945, kiedy fakt przyłączenia starej dzielnicy śląskiej upoił serca jej mieszkańców, rodowitych Ślązaków, szczególnie tych spośród intelektualistów, którzy znali dzieje i literaturę macierzystej Polski. Gorący patriotyzm i szczery entuzjazm wionie z każdej stronicy tej porywającej książki. Dobrze się stało, że tego rodzaju porywy utrwalone zostały w wydawnictwie.

Tym bardziej, że wysoki idealizm, zapał, radość z cudownego faktu powrotu Śląska do Polski, nie zasłania autorowi oczu na sprawy doczesne. Przeciwnie zaostrza jego wzrok na wszystko co w tej ziemi śląskiej, opolskiej właśnie w tym okresie się dokonywa.

Autor przebiega ważniejsze miejscowości i chwyta na gorąco dobre i ujemne strony tego pochodu nowych polskich emigrantów na Zachód. Dla tych co dzielni, obrotni, zdolni wybrnąć z najgorszych trudności powojennych, ma gorące słowa pochwały. Dla tych, co chcieliby tu urzędować, siedzieć z założonymi rękami i czekać aż państwo da im wszystko co do gospodarki i życia potrzeba, ma ostre słowa satyry i nagany.

Na szczęście, obserwuje więcej zjawisk dodatnich niż ujemnych. Wzruszająca jest opowieść o polskich dzieciach z Zabrza, które nie umieją jeszcze dobrze po polsku, a już próbują śpiewać polskie pieśni patriotyczne. Wzruszająca opowieść o nauczycielce, która niczym się nie daje zniechęcić w pracy i oświadcza, że trudności właśnie do tym intensywniejszej pracy ją podniecają. Wzruszający jest obraz starosty, który organizuje od podstaw wszystkie dziedziny życia w powiecie i pracuje w urzędzie swym jak się pracuje we własnym sklepie czy zagrodzie.

Trudno by wyliczyć w kilku zdaniach wspaniałe urywki, obrazy, migawki z tej zachwycającej podróży Bednorza po Śląsku Opolskim.

Książki nie sposób streścić, trzeba ją czytać. To urywek powieści epicznej o klejnocie naszych terenów odzyskanych.

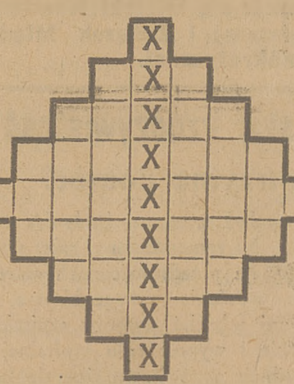
Spółdzielnie sprzedają rowery

Warszawa (PAP) — Spółdzielczość zawarła umowę ze Zjednoczeniem Przemysłu Motoryzacyjnego o wyłączność sprzedaży całej produkcji rowerów i części zamiennych do rowerów dla spółdzielni i handlu prywatnego.

Ceny ustalone zostały następująco: w handlu dla użytkownika rower męski z piastą „Torpedo“ zł 9.300, męski z kołem wolnobiegowym — 8.900 zł, damski z piastą „Torpedo“ — 9.500 zł i damski z kołem wolnobiegowym 9.200 zł.

Rozrywki umysłowe

LOGOGRYF

W kratki załączonej figury prosimy wpisać wyrazy, zgodnie z podanym znaczeniem słów. Litery w rzędzie środkowym, czytane pionowo, dadzą aktualne rozwiązanie.

Znaczenie wyrazów: 1) przyimek, 2) podanie — legenda, 3) łącznik do podania, 4) rodzaj kolumny, 5) staroświecka broń palna w l. mnogiej, 6) wysoka czapka futrzana, 7) rodzaj gry sportowej, 8) rodzaj fryzury, 9) liczba rzymska.

Rozwiązania prosimy nadsyłać do środy przyszłego tygodnia włącznie.

Uwaga: W przyszłym tygodniu zamieścimy rozrywki umysłowe w numerze ukazującym się we czwartek.

Rozwiązanie Biletów wizytowych z Nr 75 „Głosu Narodu“

BLACHARZ
ADMINISTRATOR
DEKARZ
REKLAMARZ

Ogółem nadesłano 46 rozwiązań. Nagrody w drodze losowania otrzymują: Zygmunt Kwaśniewski — Kłobucko, książkę pt. „Naród na rozdrożu“ i Bilewicz Jerzy — Krzepice, bezpłatną prenumeratę „Głosu Narodu“ na okres jednego miesiąca.

Z życia kulturalnego

TEATR WIELKI

Dziś, w Wielki Piątek, dnia 4 b. m. oraz jutro w Wielką Sobotę 5 b. m. Teatr Wielki nieczynny.

TEATR KAMERALNY

Dziś, w Wielki Piątek, dnia 4 b. m. oraz jutro w Wielką Sobotę, 5 b. m. Teatr Kameralny nieczynny.

Repertuar świąteczny Teatrów Miejskich

TEATR WIELKI

W niedzielę 1-szy dzień Świąt Wielkiej Nocy dnia 6 b. m. o godz. 19.15

„Jak w bajce“

komedia muzyczna w 3 aktach Wł. Krzemińskiego z muzyką A. Klucznioka. Reżyseria Wacława Ścibora.

W poniedziałek 2-gi dzień Świąt dnia 7 b. m. o godz. 15.30 i 19.15.

„Jak w bajce“

TEATR KAMERALNY

W niedzielę, dnia 7 b. m. o godz. 19.15

„Zbyt liczna rodzinka“

komedia w 4 aktach A. Birabeau. Reżyseria Artura Kwiatkowskiego.

W poniedziałek, dnia 7 b. m. o godz. 15.30 i 19.15

„Zbyt liczna rodzinka“.

Kasa Teatrów czynna: W Wielki Piątek od godz. 10-ej do 15-ej. W Wielką Sobotę od godz. 10-ej do 12-ej.

W Święta bez przerwy. Tel. kasy 21-61.

Program rozgłośni polskich

Sobota

6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Muzyka. 6.57 Sygnał czasu. 7.05 Muzyka. 7.15 Wiad. poranne oraz przegląd prasy stołecznej. 7.35 Program na dzień bież. 7.40 Muzyka. 8.30 — 15.00 Przerwa. 15.00 Słuchowisko dla dzieci starszych p.t. „Palma“, w/g Selmy Lagerlöf. 15.30 Franciszek Przepiór — Oratorium „Męki Pana Jezusa“. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.12 Aud. dla wsi — „Zwyczaje Wielkanocne na wsi“. 16.22 Muzyka. 17.05 Recenzja-felieton „Gorzkie żale“. 17.10 Pieśni o Męce Pańskiej. 17.25 Przy głośniku. 17.30 Koncert muzyki poważnej. 17.55 Rezurekcja. Transmisja z Katedry Wawelskiej w Krakowie z biciem Dzwonu Zygmunta. 20.02 Dzien. wiecz. 20.20 „Sprawy i ludzie“ fel. W. Odolskiej. 20.30 Koncert Małej Ork. P. R. 21.00 „Sonaty instrumentalne, pióra Witolda Hulewicza“. 21.30 Mascagni — „Rycerskość wieśniacza“. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika. 23.15 Program na jutro. 23.25 Aud. Chopinowska. 23.55 Z ostatniej chwili.

Redaguje Kolegium. Wydawca „Współczesna Prasa“ Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada D. c. 01.917.
Redakcja „Głosu Narodu“, III Aleja 52, Tel. 22-46 PKO Katowice—III—6874 Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Tłoczono w Druk. Państw. Nr. 1 w Częstochowie.